

8 FRÅGOR TILL NILS G. STORHAGEN,
vd på Returlogistik.

”Etablerade tankar ställs på ända”

1 Vad är intressant med cirkulär ekonomi?

– Jag har själv en bakgrund som docent i ekonomi och tycker det är spännande med nya tankar som dyker upp och ställer etablerade sanningar på ända. Jag har därför med intresse följt utvecklingen av cirkulär ekonomi. Fundamentet är den annorlunda synen på ägandet där fokus snarare ligger på att köpa en tjänst. Incitamentet blir då att hålla liv i produkten så länge det går i stället för som i linjär ekonomi där varan ofta snabbt slutar i deponi.

2 På vilket sätt kan kretsloppstänk bli affärsmässigt?

– Det är tjänsten man tar betalt för som blir intäkten vilket gör att drivkraften blir att utvidga erbjudandet. Kanske går det då att ta mer betalt över tid för tjänsten än vad det skulle ha gått att få ut av att sälja den enskilda produkten. Långa avtal med en kund blir på så vis affärsmässigt intressanta.

3 Du jobbar med ett retursystem av byggpallar. På vilket sätt är det en del av den cirkulära ekonomin?

– Systemet innebär en förflyttning från att sälja en pall till att erbjuda en tjänst och tillhandahåller en funktion snarare än en produkt. Det fasta priset omfattar

pallen, transporter, upphämtning, kvalitetskontroll och reparation vid behov, samt administration. Alla som deltar har ett gemensamt mål om att hålla nere den totala kostnaden. Pallarna repareras så långt som möjligt med begagnat virke.

4 Hur fungerar Retursystem Byggpall?

– Bakgrunden är en stökig och miljömässigt problematisk lastpallshantering i byggbranschen. Retursystem byggpall är baserat på en fast, öppen och över tiden stabil prissättning. Det cirkulära flödet initieras av att en kund, till exempel Skanska, skriver in i sitt avtal med en materialproducent att leverans ska ske på byggpall. Materialproducenten avropar då byggpallar från Norrlandspall. Pallen, med gods, går från leverantören till Skanskas bygge. När pallen är tom hämtas den upp av Norrlandspall, kvalitetskontrolleras, repareras vid behov och går ut igen. Unikt vid upphämtningen är att bygget alltid får full ersättning för pallen oavsett om den är hel eller trasig. Den ska aldrig slängas i en container, den ska återanvändas.

5 Hur många byggpallar ingår i systemet?

– Förra året levererades 1,3 miljoner byggpallar och målet för i år är 1,5 miljoner. Sedan starten har Retursystem

Byggpall bidragit till att minska mängden byggavfall med mer än 100 000 containrar. Drygt 3 000 producenter, byggmaterialhandlare och byggarbetsplatser använder i dag byggpall.

6 Vilka står bakom Retursystem Byggpall?

– Sveriges Byggindustrier, Byggmaterialhandlarna och Byggmaterialindustrierna driver gemensamt Retursystem Byggpall. Huvudman för systemet är en styrgrupp bestående av representanter för branschorganisationerna. Returlogistik, där jag jobbar, har uppdraget från styrgruppen att ansvara för- och implementera Retursystem Byggpall. Norrlandspall heter företaget som är upphandlade av styrgruppen och har för närvarande uppdraget att rent praktiskt driva systemet.

7 Hur skiljer sig detta från det traditionella sättet att använda lastpallar?

– Den traditionella hanteringen bygger på linjär ekonomi där man i hög grad optimerar i varje led och ignorerar helheten.

8 Vilka är de viktigaste lärdomarna sedan starten 2006?

– Systemet bygger på samverkan i alla led. Därför har det tagit tid och vuxit fram successivt. Cirkulär ekonomi funkar inte om alla ligger och optimerar sin egen del i flödet utan det kräver samarbete.